

STORTINGET

Representantforslag 59 S

(2024–2025)

fra stortingsrepresentantene Marit Arnstad, Gro-Anita Mykjåland
og Aleksander Øren Heen

Dokument 8:59 S (2024–2025)

**Representantforslag fra stortingsrepresentantene
Marit Arnstad, Gro-Anita Mykjåland og Aleksander
Øren Heen om sterkere kontroll over strømekspor-
ten**

Til Stortinget

Bakgrunn

Norge er et land med store naturgitte konkurransefortrinn, men også utfordringer. Landet vårt ligger langt nord. Vi har en lang og mørk vinter og en spredt bosetting. Det har derfor vært et klart mål å ha en lav og stabil strømpris tilpasset norske forhold.

Dagens manglende regulering av eksport av strøm fra Norge har gitt høyere og ustabile strømpriser. Norge opplever i dag sterk prissmitte fra utlandet, blant annet som følge av at norsk strøm er blitt gjenstand for spekulasjon. Det kreves derfor mer nasjonal kontroll over energiresursene, ikke mindre. Dette er avgjørende for å sikre utvikling og vekst i alle deler av landet. Det er viktig at Norges naturgitte ressurser også i fremtiden skal kunne være en konkurransefordel for norsk industri og bidra til en rimelig og stabil strømpris for folk i Norge.

Den økende eksporten av strøm til EU og Storbritannia har medført import av høye strømpriser og større prisvariasjoner i et system som opprinnelig var skapt for balanse og stabilitet.

En endring av Norges kraftsystem fra å være et system som gir norsk industri en konkurransefordel og forbrukerne rimelige strømpriser, til å bli et system integrert i det europeiske kraftmarkedet, har ikke legiti-

met hos folk i Norge. Slik kan det ikke fortsette. Det er en systemkrise. Det er behov for å få mer nasjonal kontroll over kraftmarkedet og over strømprisene.

De høye strømprisene de siste årene skyldes ikke mangel på kraft i Norge, men en kombinasjon av utviklingen i kraftmarkedene rundt Norge og ulike forhold i det norske kraftsystemet. Den samlede eksporten er økt slik at det rokker ved hele fundamentet for nasjonal kontroll med kraftressursene.

De to nye kablene (North Sea Link og NordLink) eksponerer Norge for kraftmarkedene i EU og Storbritannia og har økt norsk eksportkapasitet med nærmere 50 prosent. Dermed har Norge også blitt sterkt påvirket av energipolitiske beslutninger tatt i andre land. Dette har bidratt til å gi deler av landet langt høyere strømpriser og større variasjoner i strømprisene enn noen gang tidligere.

Forslagsstillerne tar til orde for endringer i strømpolitikken som kan bidra til lavere priser for næringsliv og husholdninger. Eksportkapasiteten må reguleres bedre. Norge må ikke bli en del av et felles europeisk kraftmarked.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

forslag:

- Stortinget ber regjeringen nedfelle et prinsippvedtak om at det ikke åpnes for bygging av nye utenlandskabler hverken i offentlig eller privat regi.

2. Stortinget ber regjeringen sørge for at overføringskablene til Danmark (Skagerrak 1 og 2) ikke gis ny konsesjon.
3. Stortinget ber regjeringen sørge for at hybridkabler ikke tillates ved utbygging av havvind.
4. Stortinget ber regjeringen starte forhandlinger om sterkere kontroll over eksporten via kraftkabelen til Storbritannia (North Sea Link).
5. Stortinget ber regjeringen starte forhandlinger om sterkere kontroll over eksporten via kraftkabelen til Tyskland (NordLink).
6. Stortinget ber regjeringen redusere utvekslingskapasiteten gjennom likestrømskablene ved høye strømpriser.

4. februar 2025

Marit Arnstad

Gro-Anita Mykjåland

Aleksander Øren Heen